

*І.С. Хоронжевська-Муляр, Г.А. Мартинюк, Г.М. Шевченко,
О.В. Кулакова, Р.М. Максютинська, І.С. Ковальчук,
Л.Г. Шелудченко*

ПРОБЛЕМИ ВІРУСНИХ ГЕПАТИТІВ В І С ТА НАРКОМАНІЇ

Обласна санітарно-епідеміологічна станція, Міська лікарня,
Міська санітарно-епідеміологічна станція, м. Рівне

Хворі на наркоманію належать до групи високого ризику зараження вірусами гепатитів В і С. За даними М.І. Михайлова і співавт., один споживач психоактивних речовин може залучити до вживання наркотиків 6-10 осіб. Зараження вірусами гепатитів В (ГВ) і С (ГС) можливе як при одноразовому введенні наркотиків, так і при наступних, тому що при підпільному виготовленні деяких

наркотичних препаратів для внутрішньовенного введення до них додається кров, яка може бути контамінована цими вірусами.

У Рівненській області за останні роки спостерігається ріст вживання наркотиків. Якщо у 1990 р. в області було зареєстровано 133 хворих на наркоманію, що становило 1,1 випадку на 10 тис. населення, то у 2001 р. захворіли понад 1000 осіб, показник виріс у 8,7 разу і склав 9,6. У 1990 р. в м. Рівному було виявлено 93 хворих на наркоманію, показник – 3,9, а у 2001 р. захворіло 615 осіб, показник зріс до 25,1. Хворі на наркоманію реєструвались переважно серед молодих верств населення, спостерігалось залучення підлітків до наркоманії. Якщо за 1990-1991 рр. серед підлітків м. Рівного не було зареєстровано жодного випадку наркоманії, то у 2001 р. у 10 підлітків було відмічено це захворювання, показник склав 5,7. У той же час необхідно враховувати, що реальні масштаби поширення наркоманії у декілька разів вищі від офіційно зареєстрованих випадків.

У 1991 р. частка осіб віком 15-29 років, хворих на ГВ, становила 19,6 % від усіх випадків ГВ в м. Рівному, а у 2001 р. – 79,5 %. Водночас частка захворюваності на ГВ у віковій групі 50 років і старше, на які припадала основна захворюваність в 1991-1992 рр. (50,0-59,4 %), різко зменшилась і у 2001 р. становила 11,4 %. У 2001 р. понад 30 % хворих на ГВ вживали наркотичні речовини внутрішньовенно.

При дослідженні сироваток крові 57 хворих на наркоманію методом імуноферментного аналізу за допомогою вітчизняних тест-систем фірми “ДіаПрофМед” у 7,0 % виявляли HBsAg, а у 95,0 % – антитіла до вірусу ГС.

З метою вивчення ставлення до проблеми наркоманії підлітків і молоді м. Рівного у 2002 р. нами було проведено вибіркове анонімне анкетне опитування 268 учнів старших класів трьох міських шкіл.

Результати такого опитування показали, що більшість підлітків (77,6 %) негативно ставляться до наркоманії, знають про цю проблему та її наслідки і не будуть застосовувати наркотики. Однак є певна категорія підлітків, які або позитивно ставляться до наркоманії (8,3 %), або не визначились у відношенні до цієї проблеми (14,1 %), тобто у 22,4 % опитаних учнів старших класів

фактично не сформована активна життєва позиція щодо наркоманії. 37,6 % опитаних учнів вважають, що причиною вживання наркотиків є цікавість до них, 21,6 % назвали поганий настрій, а 40,8 % учнів думають, що поради друзів можуть привести їх до наркоманії. За даними анкетного опитування, 78,4 % учнів відмовилися б від вживання наркотиків, якби їм запропонували їх, а 10,3 % погодилися б застосувати наркотики один раз, ще 11,3 % підлітків не змогли відповісти на це питання. 4,5 % підлітків відповіли, що мали досвід застосування наркотиків, ще 7,5 % не дали відповідь на це запитання. 22,2 % учнів дізнались про проблему наркоманії від друзів, у той час як з батьками розмови на цю тему у них не було.

Таким чином, результати проведених досліджень показують, що проблеми ГВ і ГС та наркоманії є надзвичайно актуальними для населення м. Рівного і Рівненської області.

Ефективність профілактичних і протиепідемічних заходів щодо ГВ та ГС залежить від комплексного підходу до вирішення цих проблем. Головним напрямком попередження ГВ має стати вакцинопрофілактика, у першу чергу підлітків. Необхідно також об'єднати зусилля медиків, педагогів, батьків, працівників громадських організацій, фондів, засобів масової інформації, управління внутрішніх справ із роз'яснення серед молоді негативних наслідків наркоманії.